

Kommende, at han eller hun har været i bestemt Modtætning til Folkekirken, at det har været en Spotter, eller at det har været et Menneſte, som har ført et bitterlig forargeligt Leved. Jeg kan meget godt forſtaa, om Præſterne vilde ſige: Vi nægte at begrave vedkommende. Men at Præſterne uden at underſøge det enkelte Tilfælde nægte at begrave Folk, blot fordi de have ſaaet borgerlig Vielse, forekommer mig ikke kirkelig forfarligt. Den proteſtantiſte Kirke, den danſke Folkekirke, er ender jo ikke Høgtstabet ſom et Sakramente. Tværtimod, de vordende Præſter lære alle, at Høgtstabet i ſig ſelv er en borgerlig Handling, ſelv om det i vort kirkelige Samfund ogſaa faar en kirkelig Indvielse. Det er en Miſforſtaaelse, at den danſke Folkekirke ikke ogſaa anerkender et borgerligt Høgtstab ſom et ret Høgtstab, og jeg kan derfor ikke ſe, at der kan være Grund for Folkekirken Præſter til ſaaledes uden videre over en Bant at nægte kirkelig Begravelſe til enhver, der har indgaaet borgerligt Høgtstab, han være ſaa iøvrigt vantro eller troende, han være benyttet iøvrigt Kirken Maademidler eller ej. Jeg tror, der fra kirkelig Side kan rejses alvorlig Indvending mod dette, der ſelv om det ikke er ſtet i Kraft af en almindelig Beſlutning, ſaa dog er ſtet ſaaledes, at det ſynes at foregaa omtrent over hele Linien. Jeg beklager, at ſaa mange af de kjøbenhavnſke Præſter have ſtillet ſig paa denne Maade, thi de have derved gjort Spørgsmaalet om, hvorvidt det er ret at lade Høgtstabet indvie ved en borgerlig eller ved en kirkelig Handling, til et ſaa vigtigt Spørgsmaal, at de af den Grund nægte en kirkelig Begravelſe. Man nægter jo ikke kirkelig Begravelſe til Medlemmer af Folkekirken, der have ladet være med at lade deres Børn døbe, man nægter ikke kirkelig Begravelſe til Medlemmer af Folkekirken, der ikke gaa til Alters, man nægter det heller ikke til Medlemmer af Folkekirken, ſom ikke lade deres Børn konfirmere, og dog er det ſaaledes, at Daab og Nadver, i alt Fald kirkelig ſet, ere af en ganſte anden Betydning end den kirkelige Indvielse af Høgtstabet. Det forekommer mig, at man der har ſtillet en kirkelig ſet forholdsvis ubetydelig Sag ſom noget vigtigere end Sakramenterne, Daab og Nadver. Jeg beklager det, og jeg tror, at Præſterne have naaet lige det modſatte af det, de vilde. Jeg anſer det ikke blot for tvivlſomt, om det er kirkelig forfarligt, men jeg tror, at det kirkelig ſet er meget ufløgt at ſtille ſig paa den Maade, de have ſtillet ſig. De, der komme og bede om kirkelig Begravelſe, have i alt Fald ſaa megen Sans derfor, at de ønske

Kirken Viſignelse over den døde, lad være, at den for dem maatte er en temmelig tom Ceremoni, men de ønske den dog. Der er ikke hos dem nogen bevidſt Modtætning til det folkekirkelige Samfund. Men naar de ſaa blive afvite med den ſolde, formelle Begrundelse, at den afdøde — han være for Reſten en ſaa brav Mand, han være vil han være ſaa from en Mand, han være vil — en Gang har begaaet den Sund at lade ſig borgerlig vie, og at Præſten derfor maatte ſige nej, ſaa virker det fraſtødende, irriterende, og der er kun een Slaags Menneſter i vort Samfund, der høſter Gavn deraf, det er dem, der ere Modtændere af Folkekirken. For dem er det ſelvfølgelig en overordentlig heldig Bending. De, der ville agitere mod Folkekirken, kunne ikke ønske ſig det bedre, thi de ville kunne benytte det ſom et overordentlig godt Vaaben mod Folkekirken. Og de borgerlige Begravelſer, ſom ere komne frem her i Kjøbenhavn ſom Følge af Præſternes Bøgring, have jo været et ganſte glimrende Agitationsmiddel i deres Haand, ſom ere Modtændere af den folkekirkelige Ordning, et ganſte glimrende Agitationsmiddel. Thi det er jo klart, at for en Arbejdersfamilie, hvem Præſten har nægtet en kirkelig Begravelſe, der ſandsynligvis vilde være bleven en ganſte ſtille Begravelſe, men ſom ſaa i Stedet derfor faar en af diſe borgerlige Begravelſer, der i hvert Fald, ſaa længe de ere ny, vilde ſaa en paa en vis Maade ganſte anderledes Højtidelighed end denne Familie kunde vente at faa ved den kirkelige Begravelſe, den ellers kunde have ſaaet paa Kirkegaarden, for en ſaadan Familie vil det, der der ſter, blive et Agitationsſtof, ſom vil bringe den i Modſætning, i ſtadig ſtærkere Modtætning til Folkekirken. Og ikke blot hos den enkelte Familie, men hos alle dem, ſom deltage i ſaadanne ſtore Demonſtrationer, og derved ſaa Uvilje over for Folkekirken Præſteſtab, ſtabes der en Modſtand mod Kirken, ſom det næppe har været Præſternes Mening at fremkalde. Jeg har derfor undret mig meget over, at man ikke fra Præſternes egen Side allerede for længe ſiden har ønsket Indførelſen af almindeligt borgerligt Høgtstab og har ønsket at ſaa den kirkelige Vielse gjort til en fri Sag. Jeg troede, at den Betragtning var ſlaaet igennem i vort Samfund, at ingen kirkelig Handling har nogen Betydning for et Menneſte eller kan blive til Viſignelse for et Menneſte, medmindre den modtages frivillig — jeg troede, det var ſlaaet igennem. Det er ſlaaet igennem med Henſyn til Daaben, med Henſyn til Konfirmationen, med Henſyn til